

Geografia

Sèrie 3

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

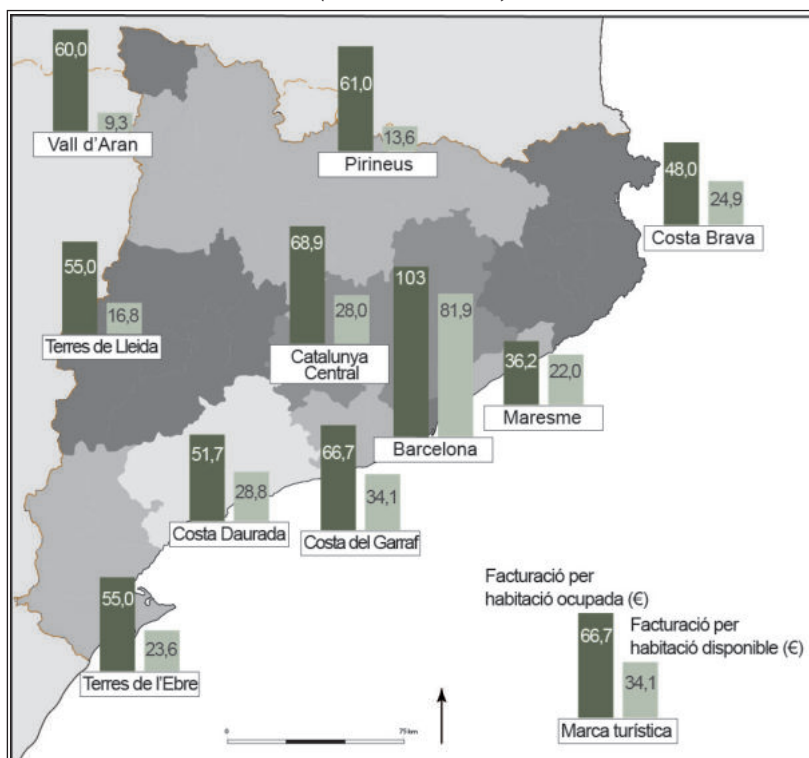
OPCIÓ A

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

*Facturació de la indústria hotelera catalana per marques turístiques
(abril del 2011)*

FONT: Adaptació feta a partir d'un mapa publicat en el *Diari de Girona* [en línia] (30 maig 2011).

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]
2. Definiu els termes *bandera blava* i *turisme de masses*.
[1 punt]

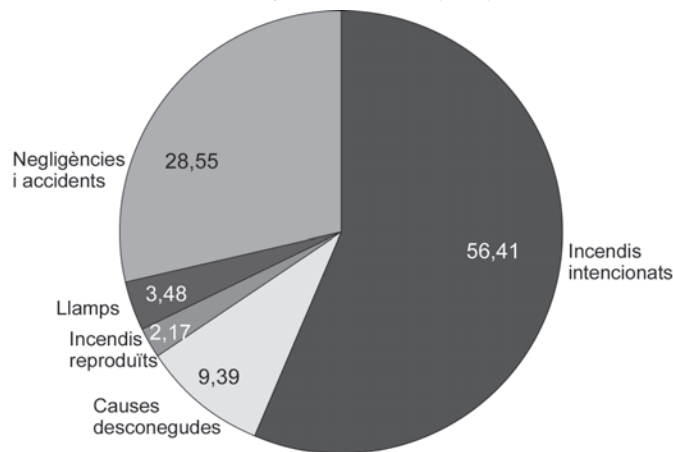
3. Respondeu a les qüestions següents relacionades amb el turisme:
[1,5 punts]
 - a) Quines són les causes de la gran diferència en els ingressos per habitació disponible entre Barcelona i la Costa Brava?
 - b) Quins tipus d'allotjament turístic es poden trobar en una ciutat com Barcelona? Quins tipus d'allotjament poden generar més conflictes amb el veïnat?
4. Exposeu la importància de l'activitat turística en l'economia catalana. Esmenteu els tipus de turisme principals que es practiquen a Catalunya segons el nombre de visitants i comenteu quines són les destinacions més importants.
[1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu el gràfic següent i respondeu a les qüestions plantejades.

Causas dels incendis forestals a Espanya (2012) (%)

FONT: MINISTERIO DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN Y MEDIO AMBIENTE. *Incendios forestales en España. Año 2012.*

1. Descriviu la informació representada en el gràfic.
[1 punt]
2. Definiu els termes *risc antròpic* i *desforestació*.
[1 punt]
3. Analitzeu les causes i els factors que influeixen en els incendis forestals tenint en compte els aspectes següents:
 - A quin tipus de risc pertanyen els incendis? Argumenteu la resposta.
 - Quins són els principals agents causants dels incendis? Expliqueu-los i classifiqueu-los.
 - Quins altres factors, a més dels esmentats en el gràfic, influeixen en l'augment del risc d'incendi?
 [1,5 punts]
4. Relacioneu les condicions climàtiques amb els riscos naturals a Espanya tenint en compte els aspectes següents:
 - Quins són els principals riscos naturals existents?
 - Quina relació hi ha entre alguns riscos naturals i el clima mediterrani predominant a Espanya?
 - Les activitats humanes poden incrementar els riscos naturals? Justifiqueu la resposta.
 [1,5 punts]

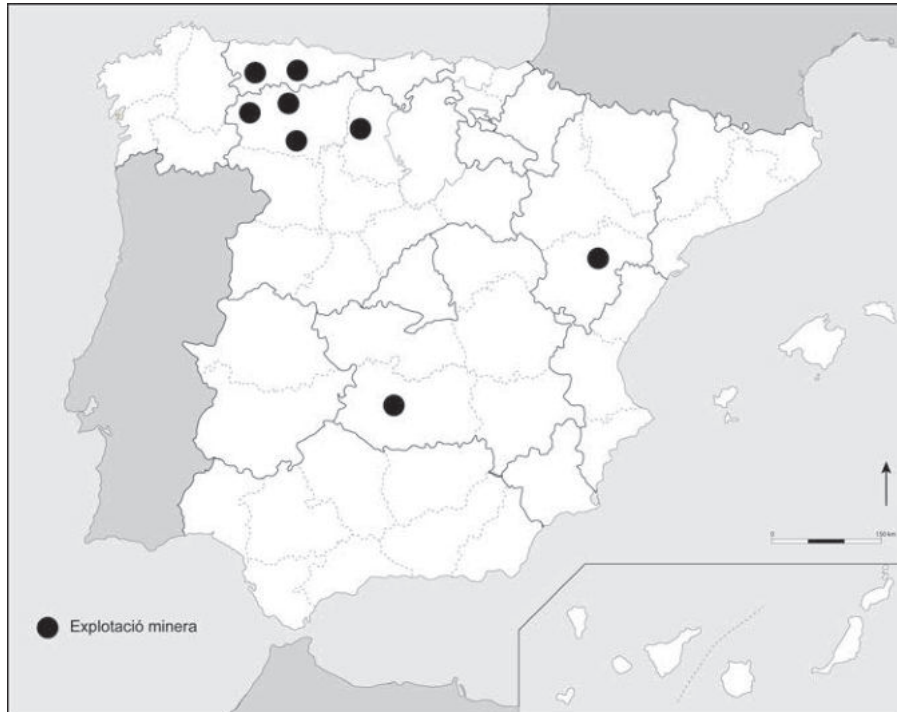
OPCIÓ B

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Explotacions mineres productores de carbó a Espanya (2013)

FONT: Seu electrònica de l'Institut per a la Reestructuració de la Mineria del Carbó i Desenvolupament Alternatiu de les Comarques Míneres (IRMC).

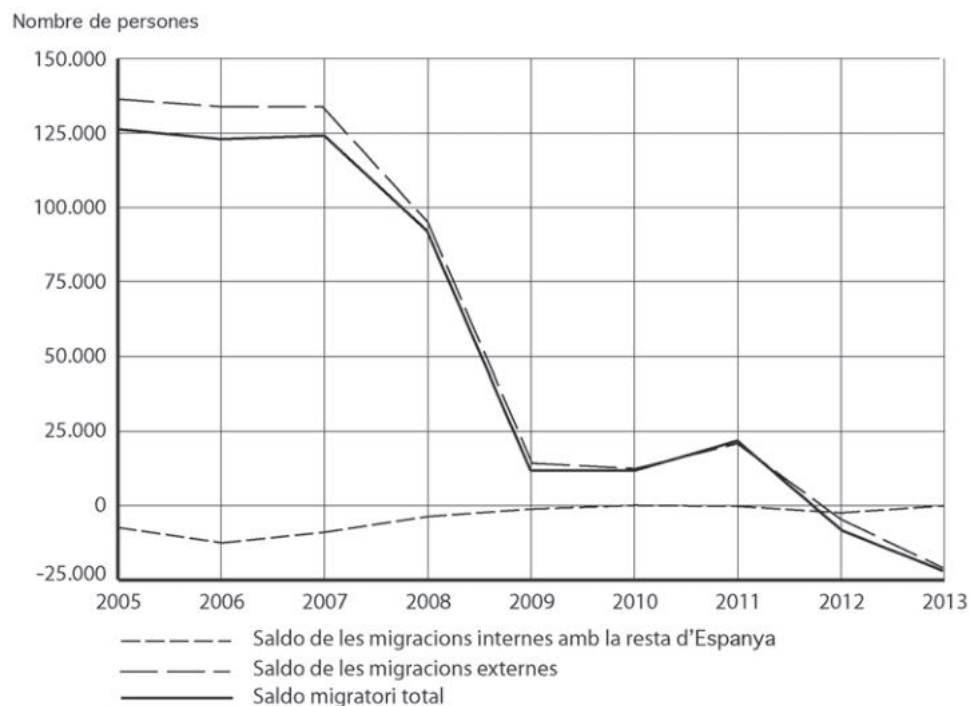
1. Descriviu la informació representada en el mapa i indiqueu les províncies on estan situades les mines de carbó.
[1 punt]
2. Definiu els termes *recurs renovable* i *indústria extractiva*.
[1 punt]
3. Per què ha desaparegut la mineria del carbó a Catalunya? On estava situada? El carbó és una font energètica renovable? Justifiqueu la resposta.
[1,5 punts]
4. El carbó ha estat un dels combustibles minerals fòssils més importants des de la revolució industrial. Expliqueu la realitat actual de la mineria del carbó tenint en compte els aspectes següents:
 - Com s'extreu el carbó i quins usos té?
 - Quina relació hi ha entre la combustió del carbó i el canvi climàtic?
 - Quin és el futur de la mineria del carbó a Espanya?[1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions plantejades.

Saldos migratoris a Catalunya (2005-2013)

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

1. Descriviu la informació representada en el gràfic.
[1 punt]
2. Definiu els termes *migració externa* i *saldo migratori*.
[1 punt]
3. Identifiqueu la causa del descens del saldo migratori total que mostra el gràfic i expliqueu com incideix en el fet migratori.
[1,5 punts]
4. Exposeu les característiques del darrer gran flux d'immigració a Catalunya tenint en compte els aspectes següents:
 - Quines són les causes d'aquest gran flux d'immigració i quins són els països de procedència dels immigrants?
 - En quins sectors econòmics i en quines comarques troben més feina els immigrants?
 - Quin impacte econòmic i demogràfic té la immigració?[1,5 punts]

Geografia

Sèrie 5

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

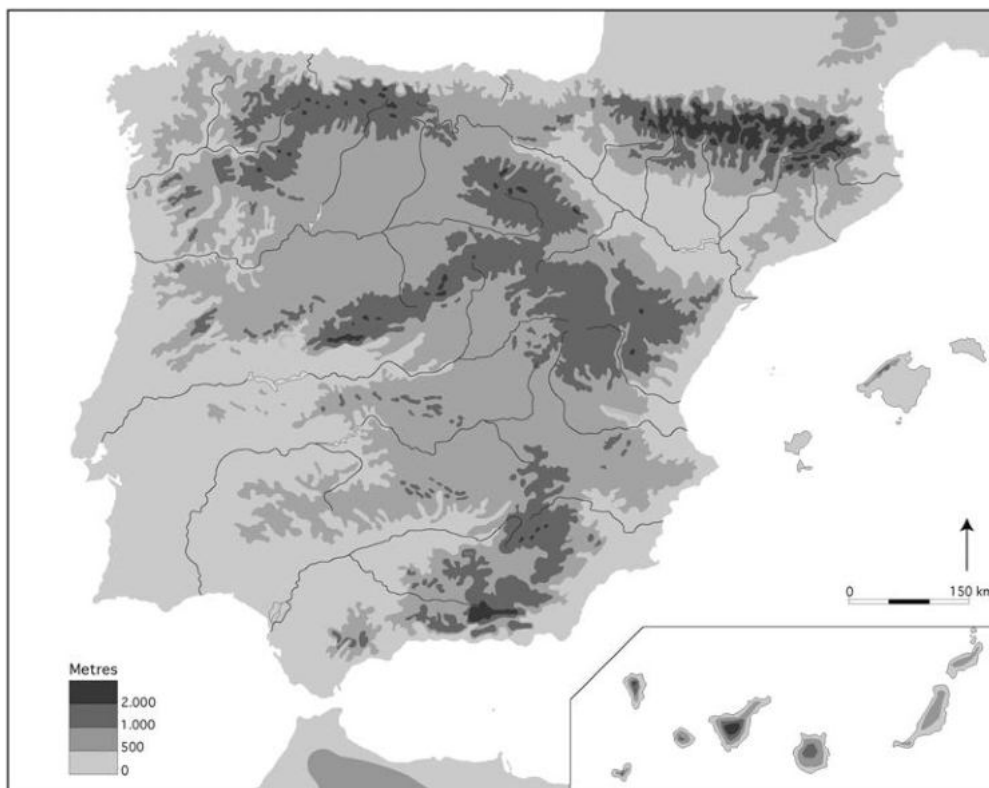
OPCIÓ A

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

El relleu de la península Ibèrica

FONT: Adaptació del mapa físic d'Espanya 2005. *Zonu.com* [en línia].

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]

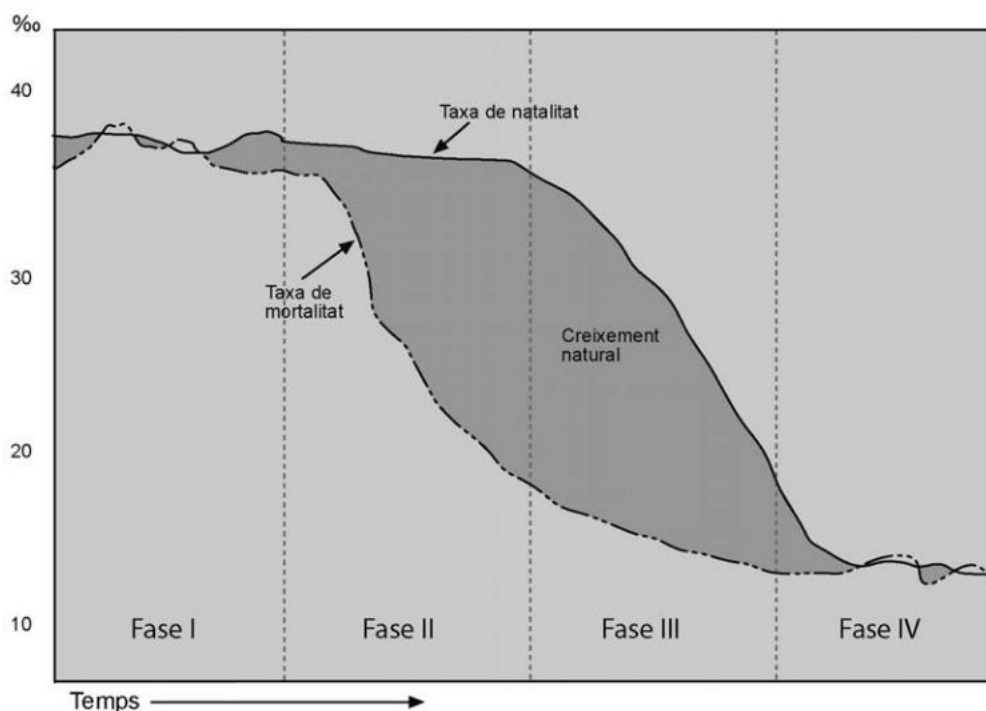
2. Definiu els termes *conca hidrogràfica* i *règim fluvial*.
[1 punt]
3. Identifiqueu i comenteu les característiques principals del relleu de la península Ibèrica.
[1,5 punts]
4. Exposeu les característiques de la xarxa hidrogràfica peninsular en relació amb la configuració del relleu tenint en compte els aspectes següents:
 - Quins condicionants imposa el relleu ibèric sobre el traçat dels rius?
 - Què tenen en comú i què diferencia el traçat dels rius del vessant atlàntic i el traçat dels del vessant cantàbric i gallec? Compareu-los i justifiqueu les diferències.
 - Quines similituds hi ha en la configuració del relleu de les depressions dels rius Guadalquivir i Ebre?
 [1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions plantejades.

Model de transició demogràfica

FONT: Adaptació del gràfic de la revista *National Geographic*, volum 28, núm. 1 (gener 2011).

1. Descriu la informació representada en el gràfic.
[1 punt]
2. Definiu els termes *índex de fecunditat* i *creixement vegetatiu*.
[1 punt]
3. Expliqueu les causes de l'evolució dels valors de les variables en cada fase del model de transició que apareix en el gràfic i les conseqüències demogràfiques que se'n deriven.
[1,5 punts]

4. Expliqueu la dinàmica de la població catalana tenint en compte els aspectes següents:
- En quin període es considera que s'acaba el règim demogràfic antic a Catalunya? Què en va provocar l'acabament?
 - Quan s'entra en la darrera fase del model de transició demogràfica? Quins factors ho provoquen?
 - Quina ha estat la influència de la immigració en l'evolució demogràfica de la població de Catalunya?

[1,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Població de les àrees urbanes (2012)

FONT: Adaptació del mapa del Ministeri de Foment, *Atlas digital de las áreas urbanas* [en línia].

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]
2. Definiu els termes *conurbació* i *xarxa urbana*.
[1 punt]
3. Indiqueu els grans eixos i centres del sistema urbà espanyol; esmenteu, com a mínim, dues de les ciutats més importants en cada cas, i digueu-ne la funció econòmica principal.
[1,5 punts]

4. Expliqueu com es distribueixen les funcions urbanes en les zones següents de l'interior d'una ciutat:
[1,5 punts]
a) El centre de la ciutat.
b) Els eixamples.
c) Els barris perifèrics.

Exercici 2

[5 punts en total]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades.

El regadiu a Catalunya

Catalunya és un país amb unes condicions naturals poc propícies per al desenvolupament d'una agricultura potent. Amb una superfície total de 3.190.000 hectàrees, la superfície agrària útil (SAU) no arriba a 1.000.000 d'hectàrees [...]. En aquestes condicions, regar el camp ha constituït una aspiració històrica per als pagesos de Catalunya. Des de sempre, des de temps immemorials, però especialment des de la segona meitat del segle XIX, s'han plantejat obres de regulació i de derivació de les aigües dels rius que recorren el país per tal de poder disposar de majors garanties de reg per a les produccions agrícoles i millorar, a través del regadiu, la renda dels agricultors i la viabilitat de les explotacions agràries.

L'aigua per al regadiu procedeix bàsicament d'embassaments situats en els rius de les conques internes de Catalunya o en els de la conca de l'Ebre que, posteriorment, es distribueix a través de canals i séquies. La reutilització d'aigües procedents de depuradora per a regadiu és encara relativament escassa.

Adaptació feta a partir del text de la Fundació del Món Rural [en línia]

1. Resumiu les idees principals del text.
[1 punt]
2. Definiu els termes *agricultura intensiva* i *monocultiu*.
[1 punt]
3. Digueu si esteu d'acord amb la frase següent del text: «Catalunya és un país amb unes condicions naturals poc propícies per al desenvolupament d'una agricultura potent.» Justifiqueu la resposta.
[1,5 punts]
4. Exposeu les característiques principals del paisatge agrari mediterrani de Catalunya tenint en compte els aspectes següents:
 - On es troba? Quina estructura agrària presenta?
 - Quin tipus d'agricultura s'hi practica? Quins són els productes principals que se n'obtenen?
 - Quin tipus de ramaderia s'hi practica?[1,5 punts]

Institut
d'Estudis
Catalans